

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre K 440.— | Negyed évre K 110.—
Fél évre . 220.— | Egy hétre . 50.—

POLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATALI
DEBRECZEN, PIAC-UTCA 49.
TELEFONSZÁM: Kiadóhivatal és nyomda 18
Szerkesztőség — — — 19-29

Koncentrikus támadás Tomcsányi ellen

Budapest, július 11. A Friedrich István elleni védelejtessel kapcsolatban Tomcsányi igazságügyminiszter távozása újból aktuálissá vált. Bukását már több ízben bizonyosra vették, azonban Tomcsányi a kiszagzók és a kerszténypárt egyformán erős ellenszenvének Scyllája és Charybdise közt olyan ügyesen lavírozott, hogy pozícióját megtudta tartani. Ezuttal azonban a társadalmi rend hatályosabb védelmének, a mozi rendezetnek és a sajtónavellának apja ugylátszik helyzetbe került, hogy az érdekében megindult mentési akció nem igen számíthat sikerre. Különösen a Friedrich-párt követeli azonnali eltávolozását, de magában a kiszagzópártban is, amelyet Tomcsányi a kormányban képviselzsinént erős hangok hallatszanak ellene.

A kiszagzópárt hangulatára mi sem olyan jellemző, mint az, hogy Tomcsányinak Rupert interpellációra adott válaszána csupán Meskó Zoltán tapsolt és Meskónak az Andrassy-párton is csak Szádeczky és Kontra Aladár szekundált. A zeddigi jelek szerint sem Kontra Aladár, sem Meskó Zoltán nem fogja tudni Tomcsányit megmenteni.

Friedrich megjelenése a Házban új lendületet adott az ellenzék mozgalmanak. Az ellenzék, elsősorban Rassayék és Friedrichék olyan erővel léptek fel a mai ülésen Tomcsányival szemben, hogy mindenkinek látnia kellett, hogy a kormánynak az ellenzék ellenállásával, mint komoly ténnyel kell számolnia. Az ellenzéki képviselők hangoztatták is a folyosón, hogy a kormány ma izelítőt kapott abból, hogy milyen erővel fogja magát szemben találni azoknál a javaslatoknál, amelyek ellen az ellenzék harcba indul.

Hire terjedt ma, hogy a mentelmi bizottság holnap megfogja állapítani Beniczky Ödön mentelmi sérelmét, ami szintén nem lesz alkalmas Tomcsányi pozíciójának megszilárdítására.

Nagyatádi Pápán

Budapest, július 11. Nagyatádi Szabó István 12 képviselő társaságában vasárnap Pápán járt az országos földműves szövetség megalakításán. Beszédében a többiek közt ezt mondta:

— Nem konkolyt hinteni jöttem, hanem hogy felekezeti és osztálykülönbség nélküli békes munkát hirdessek. Tíz év óta olvassák nevemet. Utóbbi időben

gyanasítások, támadások értek bizonyos oldalról, de mindezek csak a népszerűiséget növelte. A szabadforgalom legnagyobb ellenségei most úgy beszélnek, mintha annak megvalósítása nekik lenne köszönhető. Azt a hazugságot is terjesztik, hogy én a földreform fanatikusa, vagyok az oka, hogy még nincs meg a földreform. A sajtónovellával kapcsolatban is támadják a kiszagzópártot még a liberális lapok is. Megmondtam a vagyonváltásról Hegedüsnek, a sajtónovelláról Tomcsányinak, hogy én nem küzdök e javaslatok érdekében. Ha el fúdiák fogadtatni a párttal, én is elfogadom, de értük küzdelmet nem folytatok. — Tudják meg azok, akik látják és hallják, hogy engem támadnak, hogy a támadások nagyrésze összefüggésben van a királykérdéssel.

Friedrich és Sréter

Ma délelőtt jelent meg Friedrich István először a nemzetgyűlésen. A kevés számban megjelent képviselők szívélyesen üdvözölték. Friedrich megjelenése után mindjárt abban a táraágban ült le, amelyben Sréter volt honvédelmi miniszter ült. Rendkívül izgalmas volt a Sréterrel folytatott beszélgetése. Közölte vele, hogy mindazokért, ami a katonai bíróságnál és a Margitkörtüi fogházban történt, a történelem előtt Sréter lesz a felelős. Sréter idegesen válaszolt s kijelentette, hogy amennyiben ezek megakadályozására lépéseket tett volna, ezek hatáskörének túllépését jelentették volna, de egyébként sem tudott a dologról.

Salvus conductus Károlyi, Hock és Landler számára

Abrahám Dezső ma kijelentette az újságírók előtt, hogy az igazságügyminiszterhez intézendő beadványában salvus conductust kér Károlyi, Hock és Landler számára mert ezeknek vallomása meg fogja cáfolni Windischgrätz lercegnek azt az állítását, hogy Holló Lajos lakásán az ő jelenlétében történt az entente pénzének átadása.

A MTI. illetékes helyen arról nyert értesülést, hogy Windischgrätz herceg adatait a miniszterelnöknek még ez ideig nem adta át és így az eljárás megindításáról, valamint az eljárásnak alapjául szolgáló különböző tényekről és szempontokról szóló híradások teljesen légből kapotak.

Az „Igazság“ milliós szubvenciója Rupert Rezső interpellációja — Tomcsányi viharban

Budapest, július 11. A nemzetgyűlés mai ülését Rakovszky István elnök fél 11 órakor nyitotta meg. Rátérnek az állami kislakások

építéséről szóló törvényjavaslat tárgyalásának folytatására.

Szabó József (budapesti) Cserty József, Czeglédy Imre, Oláh Dániel, sokorópátkai Szabó István és Pákozdy Imre pótló felszólalása után Róbert Emil előadó kéri, hogy a javaslatot fogadják el.

Hegyeshalmy Lajos kereskedelemügyi miniszter válaszol a vita szónokainak. A javaslatnak egyelőre az a célja, hogy a vagonlakók helyzetét enyhítse. Megállapítja, hogy van munka, van munkaalkalom, azonban a munkások nagyon válogatósok. Rámutat arra, hogy a bányamunkások jelentős része aratási és mezőgazdasági munkára ment amely által a naponkénti széntermelés ötszáz vaggonnal csökkent. A munkanélküli segélyt veszedelmesnek tartja. Czettler határozati javaslatát elfogadásra ajánlja.

Ezután általánosságban majd rövid vita után részleteiben is elfogadják.

Rupert Rezső terjeszti elő ezután siürgős interpellációját. Azzal kezd, hogy az a kormányzati rendszer, melynek takargatni valója van, nem tarthatja fenn sokáig magát, az ilyen kormány kénytelen mindig erőszakos lenni. Fél év óta mintha tisztultabb helyzet lenne, de ez csak látszat, melynek célja a régi bűnök palástolása.

Friedrich István: Ebben van valami!

Rupert Rezső: Az atrocitások, melyek ártottak az ország belső rendjének és külső hitelének, csak tovább folytatódhatnak. Nemcsak a belső politikától függött, hogy a kormány a helyén maradjon, hanem a külpolitikától is. Teljesen érthetetlen a kormány intézkedése azok ellen az irredenta egyesületek ellen, amelyek teljesen ártatlanul a magyar romantizmust hirdették és amely ellen a külföldnek semmi kifogása sem lehetett. Ezzel szemben az ország belső politikája nem emelkedett a kormány alatt arra a magaslatra, melyre kellett volna. Az ország most kénytelen el-
térni a klikkek érdekében való politikát. Itt van azután a sajtóreform.

Drózdly Győző: Kun Béla kodifikátora csinálta!

Rupert Rezső: A tervezett sajtótörvény egyetlen kiinduló pontja is csak az, hogy a kormány megmaradhasson a helyén.

Rassay Károly: Azért hozták, hogy a mozípanamák ki ne derüljenek.

Rupert Rezső: Néha jönnek jó dolgokkal is, szociálpolitikai reformokkal, amilyen a kislakások építéséről szóló javaslat, de általában a helyzet az, amire ráillik egy régi francia karrikatura, melynél a baromfiak összegyűlnek az udvaron és a szakács beszédet intéz hozzájuk „Kedves baromfiak“ megszólítással — „tanácskozzák és vitassák meg, hogy milyen mártásra készítsék el őket.

Friedrich István: Én voltam a legrosszabb mártás!

Zákány Gyula: Tomcsányi-mártás!

Rupert Rezső: Ugy gyűjt össze bennünket is folyton a kormány, hogy megkérdezze tőlünk: milyen mártással akarjuk magunkat elkészíttetni. Most majd jön a választójogi mártás, azután a főrendiházi mártás, azután tovább. Az anekdota vége azután, hogy kiállott a kakas és kijelentette, hogy mi életben akarunk maradni. (Derültség.) Sajnálom, hogy vannak emberek, akik nagyrahiatott nemzeti életünket aláássák és sajnálom, hogy a kormány nem veszi észre, hogy vannak olyan jelenségek, melyek ezt még ma is lehetővé teszik. Még ma sem vetettek véget az atrocitásoknak, a jogrend elleni támadásoknak. A polgári szabadsághoz katonai részről még mindig beleavatkoznak.

Mindezek elmondására azért volt szítkésem, hogy az interpellációt meg lehessen érteni. A nyilvánosság előtt kell mindent elmondanom, bár megengedem, hogy Belitska honvédelmi miniszter ur van olyan gentleman, hogy nyomban intézkedett volna, ha adataimat közlöm vele, de mivel népszociológusról is van szó, ide kellett hoznom az ügyet.

Németh István tartalékos százados-lelkészről van szó, aki ellenforradalmár volt, majd a nemzeti és keresztény irányzatnak ajánlotta fel szolgálatait. A katonai igazoló eljárás oly módon igazolta, hogy propagandatisztnak osztotta be a kaposvári körletparancsnoksághoz, bár ekkor megvált papi tiszttségétől. Ő kap-

ta azt a parancsot, hogy Somogy megyében és a tolnamegyei községekben irányítsa a közönséget, hogyan követeljük, hogy a kormányzói széket kivel töltsék be, ő szervezte a kiadókat és feliratokat. Ezt a parancsot derekasan teljesítette is.

Erekly Károly: Hallatlan! Katonák csinálták ezt a propagandát!

Rupert Rezső: Később átvette a honvédelmi minisztériumban a propaganda-igazgatóság vezetését, ahol az volt a feladata, hogy egy táborba tömörítse a keresztény-szociáldemokrata munkások közül azokat, akik nem akarnak vallásellenes és nemzetközi alapon állni, arról azonban Némethnek nem volt tudomása, hogy ezek csak papiospártok. 1920. szeptember 21-én sikerült neki ezeket a papiospártokat blokkba szervezni, melyhez csatlakozott a magyarországi munkáspárt is. Hogy kikből állott ez a blokk, arra nézve jellemző, hogy a blokk egyik pártja például taggyűlést tartott, amelyen jelen volt néhány ember s ezek megkérdezték a párt vezetőjétől, **Kacsóh Gyulától, hová tette azt az 500,000 koronát, amü a kormánytól kapott?**

Erekly Károly: Nem látom a költségvetésben ezt a tételt! Vagy ez is az Ergon fizette?

Rupert Rezső: A szónokok megállapították, hogy propaganda-célokra ebből a pénzből csak 25,000 korona jutott és mindössze csak 50 tagot tudtak összerubuválni.

Dinich Vidor: A többi elment fizetésre!

Rupert Rezső: Ezzel az ügyvel később már nem a honvédelmi minisztériumban, hanem a miniszterelnökség propaganda-osztályában foglalkoztak, sőt elhatározták, hogy megcsinálják a magyarországi munkáspártot is. Tervebe volt véve, hogy munkáslapot csinálnak, melybe az összes munkáslapokat beolvasztják és kilátásba helyezték, hogy Némethet állítják az élére. Ennek a lapnak az lett volna a feladata, hogy a kormánynak nem fog vizet zavarni.

Gadál Gaszton: A lap fentartását pedig fizesse meg a kisczardapárt!

Rupert: Az irányítási munkálatokat pedig Eckhardt Tibor, a miniszterelnök sajtófőnöke végzi.

Erekly Károly: Volt hozzá szerencsénk! Jó cég!

Szilágyi Lajos: Külföldi cég!
Rupert Rezső: A lap címe pedig Igazság lesz!

Szilágyi Lajos: Ha Tomcsányi az igazságügyminiszter, legyen igazság is!

Rupert Rezső: Ennek a megállapodásnak birtokában visszamentek Eckhardt Tiborhoz és közölték, hogy belemennek a lap-füzetbe, mely a Munkás Újság, Magyar Újság és az Új Lap között kellett volna, hogy létrejöjjön és erre a célra 10 milliót kértek a kormánytól. Az egyezség létrejött. Kiállították a szerződést egy példányban, melynek első pontja: a legszigorubb díszkréció. Éjjelre

Apsay kézhez kapott
1.200.000 koronát

Rassay Károly: Kítől kapta?
Rupert Rezső: A miniszterel-

nökség rendelkezési alapjából! Németh István 300,000 koronát jegyzett el, azonban a pénzmanipulációnak itt nem szakadt vége. Irógárdát szerveztek. Csizmadia lett a szerkesztő 10,000 korona havi fizetéssel, a többiek 6-7 ezer korona havi fizetést kaptak. Németh 6000 koronát kapott még május 31-ig.

Rassay Károly: A jó tanácsokért!

Wirth László: A kormány nem kér tanácsot öntől!

Rassay Károly: Helyes, rendszerben van, ép úgy, mint a mozi-ügy!

Rupert Rezső: Németh a keresztény irányzatot képviselte a lapnál.

Felkiáltások a keresztény pártoktól: A fenét!

Grieger Miklós: Alki otthagya az egyházat, az nem képviselheti a keresztényirányzatot!

Rupert Rezső: Németh cikkeit azonban következetesen cenzurálták, a sajtóosztály rendeltére. Távol áll tőlem a felekezeti különbségek felvetése, mert én minden embert egyformán testvéremnek tartok, de vannak egyes helyek, ahol folyton azt kiabálják: Üsd a zsidót! vagy Üsd le a zsidót!...

Fangler Béla: Téged is a legnagyobb antiszemita programmal választottak meg!

Rupert: ...és mégis ugyanezek a körök a lap kétharmad részét nem keresztényekből állították össze. Többen panaszkodni kezdtek az Igazságnál, hogy ha nem szubvencionálják erősen a lapot, akkor visszatérnek a szociáldemokráciához. Németh István is panaszkodott és végre elment a városparancsnokság T. osztályához, itt Tulin hadnagyhoz utasították. Ez vezette a tárgyalásokat Eckhardtval. Azt ajánlotta Tulin, hogy Németh fogadjon el 80,000 koronát.

Berky Gyula (a padot veri): Eckhardt monájon le! Felelőségre kell vonni!

Kerekes Mihály: A kormányt kell felelőségre vonni!

E pillanatban megjelenik az ülésterem ajtajában Tomcsányi igazságügyminiszter, aki közben egy időre távol volt.

Zákány Gyula: Tessék bejönni igazságügyminiszter ur!

Friedrich István: Ez még itt van? Borzasztó!

Rupert: Tíz perc múlva a civilek nekiesetek Németh Istvánnak és ütni, verni kezdték és azt kérdezték, miért adott interpellációs anyagot Rassaynak?

Rassay: Sohasem láttam szegényt! Most ujra meg fogják verni!

Rupert: Kiszely ököllel ütötte és mikor félhalott volt, azt mondták, hogy most pedig elviszik. Erre kiáltani kezdett, mire bánatalmazói elengedték. Mindezeket elmondva, itélhetünk belőle: vajjon biztosítva van-e a polgárság szabadsága? Olyan kormányra van szükség, amelynek semmi féle takargatni valója nincs.

Tomcsányi igazságügyminiszter nemet int. Az ellenzéken óriási zaj tör ki, a képviselők a padokat verik.

Zákány Gyula: Ezek után csak levonja a konzekvenciákat?!

Szilágyi Lajos: Le kell vonni a konzekvenciákat!

Rassay Károly: Majd beszéljek én még súlyosabb dolgokat is!

Rupert Rezső előterjeszti in-

terpellációját, amelyben a kormánytól Németh István bánatalmazóinak szigorú megbüntetését; mindazoknak, akik munkásvezérek és alakulatok megvásárlására, ideértve az Igazságot is, állami pénzt fecsérleltek, bünyvádi és magánaton való felelőségre vonását; az elfecsérelt milliók visszaszerzését; Eckhardt Tibor sajtófőnök eltávolítását; a katonaságnak saját rendeltetése számára való visszaadását és a T. osztályok megszüntetését; a bíráskodásnak törvényhozási uton való olyan szabályozását, hogy az állam minden polgára akár katonai egyén a rendes bíróság hatásköre alá tartozzék; az Igazság című lap aktáinak a Ház asztalára helyezését és a bankgassei milliók elszámolását. (Élénk éljenzés az ellenzéken és a baloldalon.)

Tomcsányi igazságügyminiszter áll fel szólásra. Bródi Ernő felugrik és hangosan kiáltja:

— Mondjon le!

Az egész baloldal a padokat veri, és a képviselők kórusban kiáltják:

— Mondjon le! Mondjon le!

Oriási zaj. Az elnök folyton csenget, Tomcsányi nem tud szóhoz jutni. Az ellenzék, de főleg a Friedrich-párt, viharosan tompol és veri a padot:

— Mondjon le! Még mindig nem mondott le?! Van bátorsága itt beszélni?!

A zaj lecsillapultával Tomcsányi megkezdte beszédét: Nem ismerem az interpelláció anyagát. Én ezeket az adatokat most hallom először, tehát nem vagyok abban a helyzetben, hogy rögtön válaszoljak. (Oriási zaj.)

Felkiáltások: Mit akar akkor? Mért állt fel?

Tomcsányi: A miniszterelnök ur meg fogja adni a részletes és kielégítő választ, de már most is tiltakozom a kormány nevében az interpelláció ellen.

Az elnök ezután az ülést be-rekesztette.

Létrejött az ir-angol fegyverszünet

London, július 11. De Valera proklamációt adott ki, amelyben kötelességévé teszi minden ir embernek, hogy a fegyverszünet határozmányaihoz szigoruan alkalmazkodjék, mert minden egyes polgár feladata, hogy Irország becsületét megőrizze.

Bécs, július 11. A Morgen jelenti Londonból: Az Anglia és Irország között létrejött fegyverszünet külső formájában hasonló egy szabályszerű katonai fegyverszünethez. Noha a megállapodás szerint a fegyverszünet csak július 11-én kezdődik, még-

is már Londonban tárgyalások indulnak meg. Remélik, hogy ezek a tárgyalások végét vetik az évszázados viszályoknak, A sajtó véleménye szerint Anglia kész arra, hogy a legmesszebbmenő előzékenységet tanúsítsa az irországi autonóm törekvésekkel szemben.

London, július 11. (Reuter.) Lloyd George táviratot intézett De Valerához, akivel közölte, hogy a hét folyamán fogadni fogja, még pedig egy De Valera tetszése szerint kiválasztandó másik ir politikussal együtt.

Debreceni zsidó kórház

Nagyjelentőségű és nagyszabású mozgalom indult meg Debrecenben, amelynek célja egy zsidó kórház alapítása. Aki Debrecennek és Debrecen messze környékének kórházi viszonyait ismeri, hogy milyen szükséges egy újabb egészségügyi intézménynek, egy modern kórháznak a létesítése. Hogy ezt a debreceni zsidófelekezeti akarja megvalósítani, hogy tehát az új intézmény felekezeti lesz, azon nem szabad fennakadni. Először azért nem, mert a kórház olyan szüksége Debrecennek és vidékének, hogy azt bármilyen kézből örömmel kell fogadni. Másodsor, mert ismeretese azok a sajátos körülmények, azok a rituális követelmények, amelyeket a vallásos zsidó betegek csak egy felekezeti vezetés alatt álló kórházban találnak meg; végül mert a debreceni zsidókórház, mint azt a budapesti példa mutatja, bizonyára készségesen meg fogja nyitni a kapuit a betegeknek — felekezeti különbség nélkül.

A kórház létesítését a zsidó szent egyház vette kezébe, amely a nemes célra egyesítette a két, t. i. a statusquo és orthodox hitközség tagjait. Tegnap délelőtt folyt le ebben az ügyben az első nagyobb értekezlet, amelyet Gutfreund Samu dr. szentegyleti elnök hívott össze és amelyen mintegy 100 szentegyleti tag jelent meg, köztük a

helybéli zsidó vallásos orvosok igen nagy számmal. Az értekezlet egyhangulag és nagy lelkesedéssel mondtotta ki, hogy a zsidó kórház alapítását feltétlenül szükségesnek tartja; nagy örömmel vette tudomásul, hogy a Hartstein-család (Hartstein Péter örökösei) 200.000 koronát ajánlottak fel a célra hogy a statusquo hitközség 50000 korona évi hozzájárulást vett fel a maga költségvetésébe és hogy az orthodox hitközség is a maga anyagi erejéhez mérten nagy alapítványokat készült tenni.

Az értekezlet Freund Jenő dr., Blas Ede és ifi. Schwarcz Vilmos hozzájárulása után elfogadta az elnök előterjesztéseit és egy 31 tagú végrehajtó bizottságot választott a további lépések sürgős megtételére.

Kertésznői nagyon olcsón vásárolhat és minden vevő ingyen kap egy szép nyakendőt ajándékkul, kap hat gyönyörű gabardin kelméket:

Duplaszélés	78 K-tól
Kosztümkelmék	110 "
Prima cernasefkek	46 "
Gyönyörű selymek	145 "
Férfi ingek	160 "
Kötött női harisnya	22 "

fekete, barna, fehér színekben
Békeminőségű férfi gallér 10 K
és sok minden itt fel nem sorolt cikketet.
Egy guriga 400 yardos
cérna 13 Kor.
Kertész, Piac-u. 19.

A Dóczy-intézet évváró ünnepélye

A református felsőbb leányiskola nagy és előkelő közönség jelenlétében tartotta tegnap délután 5 órakor évváró ünnepélyét. Az ünnepély a hazafiság jegyében folyt le, épúgy, mint az intézet egész évi működése és így módon híven példázta azt a szellemet, amely a Kóncz Aurélné igazgatónő vezetése alatt álló intézet tanári karában és növendékeiben a vallásosság mellett uralkodik.

Az intézet előkelő közönséggel telt dísztermében az énekkar nyitotta meg az ünnepélyt, a pompás fegyelmességgel előadott „Száll a madár”-ral, Arany János költeményével. Nagy Ferenc amerikai lelkész „A térkép előtt” című versét nagy szavalói készséggel adta elő Mocsáry Anna, aki épp annyit tapsot aratott, mint hazafias énekszámaival a pompás hangu Timáry Mária. Zih Gizella és Dávid Éva zongorán adták elő talentumosan és művészi érzéssel Chován „Magyar táncok” darabját, míg Galánffy Zsuzsa Marschalkó Lajos „Sibériai ének”-ét szavalta szépen, rutinosan. Ladányi Ida, Sücs Irén, Szoyka Anna és Irsay Sári Szabados „Hiszekegy”-jét és Kovács Elek „Csak azért” című dalát énekelték szépen, hatáson pompás összetanultságban. Szathmári István „A trianoni béke” című költeményét határozott művészi készséggel adta elő Csúrká Lenke.

Kóncz Aurélné igazgató lelkés hangu, emelkedett, hazafiaságra buzdító beszéd keretében osztotta ki ezután a jutalmakat.

— *Egy percig se higgyük, — szolt a növendékekhez — hogy a mi elveszettnek látszik, elveszhetett. A magyar szív, a magyar érzés, a magyar kultúra s annak magasabb színvonalra fogja visszazsuzsuzozni azt, amit az erőszak elrabolt tőlünk. Mohács és Világos után is eljött a virradat és mindkét alkalommal erős szellemi fellendülés egyengette a történelem útját. Erre van most is szükség és ebben ti, debreceni lányok is, legyetek részesek.*

Kosztolányi Mici és Rózenberg Rózi adták elő még zongorán sok érzéssel és művészi készséggel a Rákóczi-indulót és a szép ünnepély a Himnusz elénekelésével véget ért.

NYÁRI FÉRFI INGEK FRANK EDÉNÉL

A Kereskedelmi Csarnok sakkversenye

Vasárnap a függő játszmákat bonyolították le. Eredmény: Dalmy győzött Szabados ellen, Földes Kocsis ellen, Kulcsár Barabás ellen, Barabás Kocsis ellen.

Ma két játszma folyt le. Kulcsár győzött Kocsis ellen, Reichardt Hausner ellen.

A verseny állása: Dalmy, Kulcsár 3.5 (5), Földes 3 (6), Barabás, Szabados 3 (4), Bay 2.5 (4), Reichardt 2.5 (3), Kocsis 1 (4), Skarba 0 (6), Hausner 0 (5).

A határrendező bizottság irányelvei

Entente-jegyzék Magyarországához

Budapest, jul. 11. A nagykövetelek tanácsának vezérútkársága egy jegyzékben felszólította a magyar kormányt, hogy a békeszerződés elvetelésétől számított 14 napon belül megalakítandó határkijelölő bizottságba megbízottait nevezze meg. Ezen jegyzékhez csatolva megküldték a magyar kormányhoz azon irányelvek is, amelyeket a nagykövetelek tanácsa a határkijelölő bizottság összeállítására és működésére vonatkozólag jóváhagyott Magyarországon négy határmegállapító bizottságot állítanak fel.

Azok a határvonalrészek, amelyek a bizottságok által végleges határnak minősítenek, mint ilyenek érvénybe lépnek. Azon részeken, ahol a bizottságok véleménye szerint módosítások eszköziendők, a trianoni békeszerződésben meghatározott határvonalra mint ideiglenes határ fog szerepelni. A végleges határvonalra a bizottságok beható tanulmányokat végeznek. A mennyiben ezen tanulmányok után a bizottság a határvonalnak oly mérvű módosítását látja szükségesnek, amely fontosságánál fogva a bizottság hatáskörét túllépné, jogában fog állni, hogy a Népszövetség tanácsának ez ügyben jelentést tegyen. A Népszövetség döntésének leérkezéig ezen részeken az ideiglenes határ fog érvényben maradni és minden tekintetben oly elbírálás alá kerül, mint a határvonalnak a véglegesen megállapított részei. Az ideiglenes határok he-

lyébe lépő végleges határvonalak, csak a Népszövetség döntése után fognak a határmegállapító bizottságok által kijelölteni.

A trianoni béke a francia és az amerikai szenátus előtt

Páris, július 11. A szenátus a hétfői ülés napirendjére tűzte ki a trianoni békeszerződés tárgyalását.

Washington, július 11. A szenátus július 11-ére tűzte ki a trianoni békeszerződés ratifikálásáról beterjesztett javaslat tárgyalását. Valószínű, hogy nem lesz hosszabb vita.

Berlin, július 11. A Vossische Zeitung közzéteszi a Németországgal való béke helyreállításáról szóló hat cikkből álló határozatot, amelyet a washingtoni kongresszus elfogadott és Harding elnök aláírt.

Románia hencze

Bukarest, július 11. Take Jonescu külügyminiszter a kamarában Románia külpolitikájáról szolt. Többek között kijelentette, hogy Románia azt a területet, amelyet a különböző békeszerződések neki juttattak, meg fogja tudni őrizni és hogy a kisantant, amely Magyarországot vasállal veszi körül, ezt az országot kényszeríteni fogja, hogy a tények előtt meghajoljon és feladja abbéli kísérleteit, hogy újból visszazsuzsuzozza azokat a részeket, melyek egykor Magyarországhoz tartoztak.

Szivenlőtte magát a 17 éves jogasz

Ifj. Bay Ferenc öngyilkossága

Debrecen urti társadalma mély megdöbbenéssel értesült ma délután arról, hogy az előkelő társaságnak egy fiatal, rokonszenves tagja, ludányi ifj. Bay Ferenc joghallgató öngyilkosságot követett el.

Bay Ferenc, akinok atyja, id. Bay Ferenc, Szabolcsmegyének egyik nábobja, pár nap előtt ment ki Debrecenből atyjának több ezer holdas nyírmadai birtokára. Egy évig volt a debreceni egyetem jogi fakultásának hallgatója és nemrégiben tette le az első alapvizsgát. Atyjának kedvenc terve az volt, hogy a nagyon tehetséges fiú a következő évre Halléba menjen, az ottani híres egyetemre. Id. Bay Ferenc már minden előkészületet megtett kedves tervének megvalósítására, intézkedett, hogy fiának felvétele a hallei egyetemen akadálytalanul menjen, az utlevelet is megszerezte és úgy tervezte, hogy fia a jövő héten utazik ki Halléba.

A Bay-család Debrecenben élő tagjai — id. Bay Ferenc fivérei: Bay András dr ügyvéd és Bay Kálmán földbirtokos, valamint nővére, Jankovich Miklós tábornok neje, aki az ifjabbik Bay Ferencnek keresztanyja is — szintén úgy tudták, hogy unokaöccsük a jövő héten Halléba utazik. Ma reggel azután Bay András dr táviratot kapott bátyjától Nyírmadáról és a távirat azt a

megdöbbentő hírt közölte, hogy ifj. Bay Ferenc tegnap éjjel szivenlőtte magát és meghalt. A mély gyászba borult debreceni rokonok és számos jóismerős ma délután Nyírmadára utazott, hogy jelen legyen ifj. Bay Ferenc holnapi temetésén.

A szomorú sorsra jutott ifjú öngyilkosságának körülményeiről kétféle verzió is kering. Az egyik szerint tegnap ebéd után vadászfegyverrel a válián kiment csekkészni az óriási birtokra, késő estig nem tért vissza a kastélyba és mikor keresésére indultak, egy rozslábla szögletén találták meg — holtan. Mellén és fején lőtt seb volt. A másik verzió szerint szombaton éjjel hálószobájában browningból lőtte magát szíven és atyja, amikor reggel 6 órakor benyitott fia hálószobájába, már csak kihült tetemét találta meg. Ifj. Bay Ferenc magányos hálószobájában a tükör elé ült és pontosan célozva szivenlőtte magát.

Az öngyilkosságról keringő mindkét verzió megegyezik abban, hogy ifj. Bay Ferenc három levelet hagyott hátra, egyet atyjának, amelyben tettéért bocsánatot kért, de neki így az élet nem tetszett, egyet nővérének, a ki most már egyetlen gyermeke maradt szüleinek és egyet — Rácz Ada színésznőnek, a Csokonai-színház tagjának.

Tudni kell, hogy ifj. Bay Fe-

renc állandó tagja volt annak az udvarnak, amely a múlt évben Debrecenbe szerződött színésznő körül képződött. Ezek óta mindig olyan színésznők voltak a debreceni társulat tagjai, akik teljesen visszavonult életet éltek s így mikor Rácz Ada udvara meg alakult, a fiatal főiskolai hallgatók a fiatalos életkedv határokát alig ismerő tombolásával vették ki részüket ebből a szokatlan udvari életből. Pazar külsőségek közepette lépett fel minden alkalommal Rácz Ada, olyan külsőségek közepette, amelyek egy kezdő színésznő művészi teljesítményeivel alig voltak arányban. Csak legutóbb is, bucsufellépése alkalmával, olyan virágglugas várta a színpadon, mely szakértők szerint legalább is 30,000 koronába került. A Rácz Ada udvara több ízben volt szóbeszéd tárgya a társaságban is, de a nagyközönség előtt is, hol vidám, hol szomorú alkalomból kifolyólag. Egyszer eleven pulykát dobtak fel neki a színpadra, egyszer épen ifj. Bay Ferenc párbajozott miatta R. Nádossy Istvánnal, a színtársulat naturbursával, egyszer pedig egy nagyon szomorú alkalommal suttogtak a Rácz Ada udvaráról, amikor egy fiatal szimpatikus modoru gazdasági akadémiai hallgató agyonlőtte magát.

Ifj. Bay Ferenc koronázatlan királya volt ennek az udvarnak, a színházban minden alkalommal jelen volt, amikor Rácz Ada játszott és látni lehetett, mint rendező és dirigálja híveit, hogy a kellő pillanatban felzengjen a Rácz Adát dicsőítő tapsvihar.

A színházi szezon elmúltával szokatlanul komor és magabavonult lett ifj. Bay Ferenc. A napokban azután elhagyta Debrecen, kiment atyja birtokára, a hol elő kellett volna készülnie a hallei utra. Nyírmadán, a családi kastélyban megtörtént azután a szomorú katasztrófa, mely mély gyászba borította az ősi Bay-családot.

Amíg a levelek tartalma ismeretes nem lesz, nem lehet pontosan megállapítani, mi készítette ifj. Bay Ferencet a szörnyű elhatározásra, csak következtetni lehet arra, hogy Halle messzéje riasztotta meg és fiatal szíve elképzelhetetlennek érezte a távollét fájdalmát. Hiszen bármily tehetséges, bármily szokatlanul olvasott és művelt ifjú volt, bár 16 éves korában már érettségizett és alig múlt 17 éves, mikor már egy jogi alapvizsgát is letett, — mégis csak gyermek volt, aminthogy gyerekekemberekből állt ki Rácz Ada egész udvara, gyerekeMBER, aki tapasztalatlan hajós még az érzelmek tengerén és az első akadály szirtjén halálra zuzza magát.

Éhínség és kolera Oroszországban

Bécs, július 11. (M. T. I.) Berlinbe érkező orosz lapok szerint Oroszországban rettentő éhínség fenyeget. A Volga vidéken borzasztó az éhínség. A szárazság olyan nagy, hogy egész csomó kormányzóságban a gabona teljesen tönkrement, 25 millió ember áll éhínség előtt.

Konstantinápoly, jul. 11. Az egész Don vidéken kolera pusztít. A járvány naponként 4—500 áldozatot követel.

Rapisztrán János a nemzeti hadsereg védszentje

Budapest, július 11. A pápa megengedte, hogy a magyar nemzeti hadsereg védszentje Rapisztrán János legyen. A nemzeti hadseregnek 24-ikén a nádorfehérvári győzelem napján nagy egyházi ünnep keretében hirdetik ezt ki.

Friedrichet nem idézik be tanunak

A Tisza-pőr tárgyalása

Budapest, jul. 11. A mai tárgyalás megnyitása után az elnök Hókai Bán László megesketése ügyében kér indítványt.

Fényes László: Szombaton semmisségi okot akart bejelenteni, de az elnök nem engedte meg. Most terjeszti elő sérelmét. Friedrich István elbocsátása reá nézve nem közömbös és a bíróság döntését sérelmesnek találja. Kívánja, hogy a tárgyalás a legutolsó állomásig lefolytatható legyen. *Nem akarja, hogy az ügyész ő ellene is elejtse a vádat, mert be akarja bizonyítani minden kétséget kizáróan az egész viágnak, hogy politikai ellentételek, Tisza Istvánnak ilyen eszközökkel nem akarta tehetővé tenni működését és hogy az aljas vádhoz semmi köze.*

Elnök kijelenti, hogy a perorvoslatot jegyzőkönyvbe veszi és majd a felsőbb bíróság fogja eldönteni azok helyességét.

Gál Jenő dr. védő rövid bejelentést kíván tenni. Most már megállapítható, hogy *irrvól játékot űztek a bírósággal és hamis tanu szöveget próbáltak az igazságot meggyilkolni. Sürgősen kéri három tanunak: Friedrich Istvánnak, dr. Polónyi Dezsőnek és dr. Baksay Miklósnak soronkívüli kihallgatását. Ezek lefogják rántani a leplet arról a mártírról, amely itt közreműködött.* Friedrich István kijelentette a tárgyaláson, hogy sok mindent tud, de nem akart beszélni. Friedrichnek, a vádlottnak, joga volt hallgatni, de Friedrich, a tanu, eskü alatt köteles vallani és nem szabad semmit sem elhallgatnia.

Szilassy kir. ügyész a bejelentett három tanu kihallgatását melőzni kívánja.

Dr. Gál védő polemizál az ügyésszel és hangsúlyozza, hogy az igazság érdekében szükség van Friedrichnek és védőjének a kihallgatására.

Elnök kijelenti, hogy Hókai Bán László megesketését a bíróság mellőzi. A másik előterjesztésre pedig kijelenti, hogy a bíróság zárt ülésen fogja megadni az alkalmat dr. Gál védőnek arra, hogy indokait előterjessze. Elnök ezután felsorol 36 tanut, akik közül 33 tanu kihallgatását sem a vád, sem a védelem nem kívánja. *Mindössze 40 tanu kihallgatása van még hátra és így remélhető, hogy rövid idő alatt üléshozatalra kerül a sor.*

Kruchio Antal tanu elmondja, hogy 1918 október 30-án és 31-én a József-köruti parancsnokságon mint főhadnagy teljesített szolgálatot. Biztos tudomása szerint Hüttner 31-én déli 1 óráig nem hagyta el a laktanya épületét, tehát nem lehet jelen az Astóriában 31-én délelőtt. Szembesítik a tanut Hüttnerrel, aki ezt ta-

gadja. A bíróság elrendeli a tanu megesketését.

Fleischer Sándor internált joghallgató elmondja, hogy Horváth Sanovics 1918 november 5-én elmondta neki, hogy ő ölte meg Tiszát.

Több tanu kihallgatása után Fényes László megállapítja, hogy a terhelt tanuk egyrésze

most bukál és így nem idézhető meg, különösen azok, akik a hazugságyár tagjai voltak.

Gál Jenő dr. zárt tárgyaláson betereszti indokait a bizonyítás kiegészítésére. A bíróság a kérelmet elutasította. Gál dr. semmisségi panaszt jelentett be.

Keresztüzben az árvizsgáló bizottság Ujból maximálják a husárákat - Az új liszt ára

Az árvizsgáló bizottság, amelynek mieelőbbi végleges megszüntetése mellett egyhangulag foglalt állást minden hivatalos testülete a mezőgazdaságnak, iparnak és kereskedelemnek és ameynek fentartását maguk az árvizsgáló bizottságok vezetői sem tartják indokoltnak. — ma hosszabb és tanulságos vitát provokált a városi tanácsban.

Zöld József tb. tanácsnok tett előterjesztést a tanácsnak az árvizsgáló bizottságokra vonatkozó új miniszteri rendelet végrehajtásáról. Mivel a rendelet életbe lépett, a tanácsnak meg kellett tennie az előírt intézkedéseket. Mindezeket kimondta a tanács, hogy a *debreceni törvényhatóság területén önálló árvizsgáló bizottságnak kell működnie, függetlenül a vármegyeyitől.* A bizottság továbbra is tizenkét tagból áll, akiket felerészben a polgármester, felerészben az árvizsgáló bizottság elnöke nevez ki a mezőgazdaságra, az ipar és a kereskedelem képviselőitől és a fogyasztók képviselőitől köztisztviselőkből. A bizottság tagjai egy kivételével valószínűleg ugyanazok maradnak, mint eddig és helyén marad az árvizsgáló bizottság elnöke, Kazinczy Gábor nyugalmazott kuriai bíró és előadója, Várady Sándor városi tb. aljegyző is. A bizottság működésének költségeit a város házipénztára viseli, de csak az árvizsgáló bizottságnak az új rendeletben biztosított bevételek határáig, ezen túl a költségeket a város a kereskedelmi kormányra, vagy a központi árvizsgáló bizottságra hárítja át. Az árvizsgáló bizottság naponta délután 4—5 óra közt tart hivatalos órát a közlélelmészeti ügyosztály helyiségében.

A husárák maximálása

Kénytelen-kelletlen végezvén az árvizsgáló bizottságokra vonatkozó rendelettel, hosszabb vita indult meg a tanácsban egyrészt arról, hogy egyáltalában mi szükség van még árvizsgáló bizottságra, másrészt arról, hogy az új rendeletben a városnak biztosított maximálási joggal éljen-e a város. A vita pontosabb részzeit itt közöljük:

Magoss György dr. főügyész: Az a kérdés, lesz-e haszna a közönségnek ebből az új rendszerből?

Zöld József tb. tanácsnok: A legközelebbi közgyűlés már tárgyalni fog egy határozati javaslatot az árvizsgáló bizottság megszüntetéséről. Maga a bizottság elnöke is azt mondta, hogy senkinek kívánja a bizottság működését, de ez mégsem mellőzhető, mert törvény írja elő működését.

Magoss György dr.: Melyik törvény?

Zöld József: Az *uzsora-törvény.*
Magoss György dr.: De hiszen ez 1883-ból való!

Zöld József: Nem a régi, hanem az új, a *botbüntetéses törvény.*

Magoss György dr.: Nahát, ha az állam botbüntetéses törvényt hoz, akkor tartsa is el az árvizsgáló bizottságot! De ha már van árvizsgáló bizottság, miért nem szól bele abba,

hogy a *marhahúst megint 44 koronáért árulják büntetlenül?*

Zöld József: Az erre vonatkozó intézkedés már ki van véve az árvizsgáló bizottság hatásköréből és visszakerült a városi hatóság kezébe.

Magoss György dr.: Akkor meg teljesen érthetetlen a bizottság fentartása, ha épen azokban a dolgokban, amelyek a közönséget a legközelebből és legsúlyosabban érintik, nem szólhat többé bele. Amikor 30 korona volt a maximális ára a husnak, akkor sokan önként 26 koronáért adták. Amint megszünt a maximálás, egyszerre felsapták ezek is 44 koronára.

Zöld József: Mégis olyan előterjesztést kell tennem a tanácsnak, hogy a városi hatóság ne állapítsa meg a hus, zöldség gyümölcs árát, mert az *mint az árakat maximáljuk, eltűnik az ár, vagy pedig az eladók a gyöngyebb minőségben hozzák be a hasznot.*

Rostás István városi főkapitány: A hus illetőleg a hatóságnak élni kell jogával és az élő állat árait figyelembevéve meg kell állapítani a marha-, borjú- és sertés-hus maximális árait. Ha szabadjára engedjük az árakat, ezek megint feltartóztatlanul mennek majd felfelé. A zöldség és gyümölcs árát azonban nem kell maximálni. A gyakorlat azt mutatja, hogy a megállapított maximális ár a piacon mindig a minimális ár volt. Ennél olcsóbban sokan nem is mertek tájékoztatlanul eladni és tudatlanságukban árulni. A zöldség és a gyümölcs romlandó áru, ezt piacra kell hozni és el kell adni a maga idejében és a felhozatalról és keresletéről függ a napi ár kialakulása. Itt maximális árra szükség nincs.

Magoss György: Sajnos, a közérkölcök nagyon lassan javulnak és ezért az embereket nem lehet szabadjára hagyni.

Zöld József: A normális állapotokat csak a szabad forgalom adhatja vissza. Az átmeneti időben viszont az ingadozások elkerülhetetlenek.

Aczél Géza főmérnök: A szabad forgalom hatása igazán csak akkor érvényesül, ha majd a határokat megnyitják.

Vásáry István dr.: Nem kell a kivett engedélyhez kötni, most tisztességes uton nem lehet kivinni.

Zöld József: Ha a tanács úgy határoz, hogy maximálja a husárákat, akkor is ki kell kérnie az árvizsgáló bizottság véleményét.

Magoss György dr.: És fizetni kell ezért a véleményért?

Zöld József: Nem.

Magoss György: Akkor tessék puhatolozni az árvizsgáló bizottságnál, hogy milyen maximális árakat kellene megállapítani!

A városi tanács úgy határozott, hogy *véleményt kér az árvizsgáló bizottságtól a husárák maximálására vonatkozólag.*

Az új liszt

Nagyon fontos közérdekű dolgot vitatott meg ezután a városi tanács, az új *buzából készült liszt árát.*

Zöld József tb. tanácsnok jelentette, hogy az új buzából készült nullás lisztet, 28, főzöliszet 26, kenyérlisztet 17, korpát 6.20 koronáért árusítják. Ezek olyan horribilis árak, amelyeket a közönség nem bír meg. A buza ára viszont folyton emelkedik, pár hét előtt még 6—700 koronás áron kötötték le a buzát, ma már 1100 korona az ára. Magoss György dr. főügyész megállapította, hogy buzában nagy termés van ebben az esztendőben, a termés már keresztekben fekszik, tehát veszőly sem fenyegeti. Érthetetlen ezek után, hogy az ára miért emelkedik folytonosan. A bemutatott lisztárak mellett 25—26 koronába kerül egy kiló kenyér.

Zöld József közli az új hatósági

lisztárakat, amelyek mellett az új 6 kilogramos fejkvótát adja az állam az ellátatlanoknak. Ezek szerint a nullás liszt 20, a főzöliszt 12, a kenyérliszt 6 korona. Ezt az árat esetleg meg lehet bérni, különösen ha a 75%-os kiörítés mellett a liszt jobb minőségű lesz. Igaz, hogy az állam csak úgy tud ilyen árakat szabni, hogy 1.5 millió mázsa gabonát kap a termelőktől 600 koronájával, a másik 1.5 millió mázsa árkülönbözetét pedig az örlési és forgalmi adóból fedezi.

Vásáry István dr. tanácsnok megjegyezte, hogy viszont a malmok ennek az 1.5 millió mázsnak az árkülönbözetét a szabad forgalom áraiba kénytelenek belekalkulálni és ezzel is drágább a liszt a szabad forgalomban.

Zöld József szerint az új buzából készült liszt még az újdonság ingerével hat és ezért is drágább. Az új ár azonban így is olyan magas, hogy ha a buzát 1300 koronáért vették volna, akkor is tisztességes hasznuk lenne.

A tanács abban állapodott meg, hogy *egyelőre felszólítja a malmokat és a lisztnagykereskedőket, hogy tíz napon belül mutassák be kalkulációjukat, amelyek alapján az új liszt jelenlegi árait megállapították.*

Az új főispán a közigazgatási bizottságban

Ma délután 4 órakor volt a közigazgatási bizottság júliusi ülése, amelyen első ízben elnökölt Miskolczy Lajos főispán, aki az ülést a következő szavakkal nyitotta meg:

— Szívesen üdvözölöm a közigazgatási bizottság tagjait, amikor első ízben van alkalmam itt elnökölni. Mint minden városi dologban, itt is e legfontosabb — hogy úgy mondjam — legelőkelőbb szakbizottságban is csak a közérdek és a nagy nemzeti érdekek vezetnek, amint azt főispáni székfoglalómban kifejtettem. Minden bizottsági tagot kérek, hogy munkámban egységesen támogatni méltóztassék.

A főispán éljenzéssel fogadott szavai után megkezdődött a napirend tárgyalása, amelynek során az előadók terjesztették elő havi jelentéseiket, melyeket a bizottság tudomásul vett.

A tisztí főorvos jelentése kiemelte, hogy az elmúlt hónapban a közegészségügyi viszonyok javultak annyiban, hogy a kanyaró és a vörheny alábbhagyott, a kiütéses tifusz elvesztette járványos jellegét és így a járványkórházat 31 napos működés után be is zárták; rosszabbodott azonban annyiban, hogy felléptek a nyári gyermekbetegségek, erősen pusztit különösen a vérhas és emelkedett a halálozások száma.

A pénzügyigazgató az 1920—21. évi jövedelem- és vagyonadó kivetésének előkészítő munkálatairól tett jelentést és indítványozta, hogy az adókövető bizottságokba olyan polgárokat delegáljanak, akik az adózók körülményeit jól ismerik és így úgy az állam, mint a polgárok szempontjából megnyugtató eredménnyel működhetnek.

Felér Ferenc dr. arra hivat fel a pénzügyigazgató figyelmét, hogy a tőkeamatadót a pénzügyi közegek kivetik olyan telekkönyvi bekebelezések után is, amelyeknek a törleséről a hivatalos értesítést már megkapták. A pénzügyigazgató megígérte, hogy a dolognak utánanéző.

A gazdasági felügyelő jelentése szerint az elmúlt hetek esőzése kedvező hatással volt úgy a szemes növényekre, mint a kapásokra.

Az állategészségügyi felügyelő azt jelentette, hogy az állatvásáron gyanú volt a felhajtás és vagy a kereslet, ami az árak emelkedésére vezetett; a sertésvásáron nagy felhajtás mellett erős vételi kedv is mutatkozott. Román megszállt területekről kormány engedéllyel 453 ökröt, 99 bivalyt, 520 sertést szállítottak át, ezek három hetes vesztegár után kerülhetnek szabad forgalomba. Vasuton elszállítottak Debrecenből 211 szarvasmarhát és 660 ökröt.

Zavargások Bulgáriában

Bécs, július 11. Tegnap Belgrádon keresztül táviratok érkeztek Bécsbe Bulgáriából, amelyek szerint Szófiában és Bulgária egy részében zavargások törtek ki. Minden valószínűség szerint bolsevisták által szított agrármozgalomról van szó. Közlebbi részleteket nem lehet megtudni, mert Szófiában szigorú cenzurát rendeltek el és híreket egyáltalában nem engednek ki az országból.

Belgrádon keresztül utazott Bécsbe érkező utasok azt beszélik Bulgáriáról, hogy ott az üzleti élet teljesen szünetel, valamennyi üzlet zárva van, a bankok megtagadják a fizetések elfogadását és a fizetési utalványokra nem teljesítenek fizetéseket. Feltűnik, hogy a léva árfolyama az előző héten 720-on állt, szombaton 5-re süllyedt. A mozgalom terjedelméről és indító okáról most várják az újabb híreket.

HIREK.

— **Megszűnt a statárium.** Az igazságügyminiszter az összes törvényszékek területére kihirdetett rögtönbíráskodást megszüntette, illetve a rögtönbíráskodást hiteltelenségre és lázadásra korlátozta.

— **Ötvenmilliósi fizetési képesség.** Bécsből táviratozzák: A bécsi tőzsdén tegnap Eisenberg tőzsdetulajnok 50 millió passzívával fizetési képessé lett. Állítólag több magyar cég is érdekelve van.

— **Eljegyzés.** Dr. Kardos Samu debreceni ügyvéd, történetirő leányát Kardos Annuskát eljegyezte Weinreb Dezső ur Debrecenben. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Eljegyzés.** Rosenblüth Mikukát Olaszliszkáról eljegyezte Fülöp Ignác Hajdudorogról.

— **Esküvő.** Biedermann Jenő, a Vasuttfelvezelési Részvénytársaság, Budapest, vezérigazgatóhelyettese és Máthé Irén, Máthé Mór aradi nagykereskedő leánya, folyó hó 7-én délelőtt tartották esküvőjüket Budapesten a fásori árvaház templomában. (Minden külön értesítés helyett.)

Biedermann Miklós dr. ügyvéd az Aktiengesellschaft für Eisenbahnbedarf, Wien, vezérigazgatóhelyettese és Máthé Rózsi, Máthé Mór aradi nagykereskedő leánya, folyó hó 6-án délután tartották esküvőjüket Budapesten a fásori árvaház templomában. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Hivatali szabadság.** Dr. Csűrös Ferenc közművelődési tanácsnok július hó 12-től két heti szabadságra megy. Távollétének ideje alatt Vass Károly dr. tb. tanácsnok fogja helyettesíteni.

— **Elhunyt ügyvéd.** Dr. Bartos Sándor a nyíregyházi ügyvédi kar egyik legnépszerűbb és legszimpatikusabb tagja, kit Debrecenben is széles körben ismertek. 38 éves korában Budapesten elhunyt. Bartos Géza debreceni ruha-kereskedő az elhunytban a fivérével gyászolja.

— **Lisztárjegyzék bemutatása.** Felhívom a malmokat s a nagybani lisztárústással foglalkozó kereskedőket, hogy az újtermésű gabonából készített liszt és korpa nagybani eladására vonatkozó árkiszámításukat a közéletmeztől ügyosztály tisztosztályánál azonnal mutassák be. Debrecen, 1921 július 11. Zöld t. tanácsnok.

— **Frank Sándor női divat cégnél, Piac-utca 42., női felöltők, ruhák, bluzok, grenadinok, batiztok, zellerek, selymek olcsó árban kaphatók.**

— **Kitűnő len- és pamutvásznak, sifonok és batiztok** Kardos Lászlónál Kossuth-u. 9.

— **Az izraelita polgári leányiskolában** a jövő tanévre szóló előzetes beiratkozások f. hó 11, 12 és 13-án d. e. 10—12-ig tartanak. Az igazgatóság.

— **A köztisztviselők kedvezményes világitása.** A debreceni köztisztviselők kérték, hogy ugyanolyan kedvezményes áron kapják a villamos áramot, mint a város tisztviselői. A világitási bizottság javaslatára a tanács a kérést nem teljesítette, mert az óriási költséget jelentene és fel kellene emelni a többi fogyasztók számára az áram árát. Igaz, hogy Budapesten kapnak ilyen kedvezményt a köztisztviselők, de ott az állam megtéríti a különbözetet. Ha a köztisztviselők kieszközik, hogy az állam Debrecenben is megtéríti a különbözetet, akkor a kérés teljesítésének nincs akadálya.

— **Fürdő ruhák és trikók** Kardos Lászlónál Kossuth-u. 9.

— **Új árverés városi birtokokra.** A liget- és vermesoldali városi birtokokra megtartott árverésnek nem volt kielégítő eredménye, mert a liget-birtokért 903000, a vermesoldalért 1.365.000 koronát ígértek csak az árverelő. A liget-birtokra Kanta Géza dr. földbirtokos 10%-al magasabb utóajánlatot tett. A városi tanács elhatározta, hogy mindkét birtok eladására újabb árlejtést hirdet.

— **Visszamaradt nyári árúk** kiárusítása megkezdődött, leszállított árban Fischer posztóüzletében, Piac-utca 61.

— **kétszeres birtoklása.** A vitézi telkeket kérő folyamodványokat Főméltóságú kormányzó urhoz címezve a városi tanács VI. ügyosztályánál (Városháza félmelet 14. sz. szoba) folyó évi aug. hó 15-ig kell betervezni.

— **Puch-kerékpárok, új és használt, Liga-gummik olcsó árban** Molnár Testvérekéknél.

— **Hagverseny.** Kedden este fél 9 órai kezdettel a katonai vonós zenekar Nóth Antal ezred karnagy vezetésével a Bika-kávéházban hangversenyt rendez. Belépő díj személyenként 10 K, tiszteteknek 5 korona. A tiszta bevétel a zenealapra lesz fordítva.

— **1 kiló szőlőkötöző 15 kor.,** nagyobb vételnél árendemény, Kardos Lászlónál Kossuth-u. 9.

— **Rubín Farkas özvegye divatrua üzletében** milyen leszállított árak. — Blousok, pongyolák, gyermekruhák, harisnyák, térfizoknik és piperezspanokban.

— **Vízvezeték javítások** FÜLÖP-nél, Csapó-utca 3. Telefon 917.

— **Aratásra egy liter pálinka 80 korona,** friss sör poharanként 6 korona Kiss Józsefnél Piac-utca 83.

— **Vízvezeték, fűrdőszoba berendezéseket, javításokat** jutányosan, szakemberrel készít MATHÉI JÁNOS, Csapó-utca 24. sz. Telefon 321.

A budapesti tőzsde

Magyar Hitel 1545—35, Jelzálogbank 256, Leszámitoló 68z, Hazai bank 515—500, Angolmagyar 690, Magyar-olasz 300, Keresk. bank 6100, Pesti hazai 19300—700, Borsod-Misk. 2500, Concordia 1900, Bpesti gőzm. 3875—900, Viktória 6800—7000, Bánya és kohó 2800—750, Ált. köszén 4250—150, Salgó 3100—150, Urikányi 3010—75, Ganz-Danub. 15400, Rima 1830—40, Schlick 770—75, Lipták 372—77, Láng 900—880, Brassói 2250—200, Ált. fa 950, Országos iaterm. 780—65, Lichtig 670—80, Klótild 2050—180, Karton 1300, Izzó 2650—600, Papír 1875J900, Cukor 12700—13100, Lámpa 1600, Östermelő 535—540, Adria 4175—225, Atlantica 3525—75, Közuti 905—895, Déliavasut 870—65, Államvasut 1935—875, Napoleon 860—878, Dollár 269.50—269—271 és fél, Francia frank 21.70, Márka 3.58 és fél—3.62, Lira 12.80—1290, Romanov 47—47 és fél, Lei 3.94—3.95 és fél, Sokol 3.66—3.68, Kor.-dinár 7.03, Bécsi 36 háromnegyed—37, Lengyel márka 17—16 háromnegyed.

Zürichi devizák

Zürich, július 11. (Zárlat.) Budapest 2.20, Bécs 0.90, Osztr. bélyegzet 0.81, New-York 601, Milano 27.65, Prága 7.90, Zágráb 3.90, Bukarest 8.80, Varsó 0.33, Hollandia 194.25, London 22.04, Páris 47.—

SZINHÁZ.

A Góth-pár ragyogó művészetében gyönyörködhetik szerdán este a debreceni közönség a Vígyszínházban. Góth Sándor és G. Kertész Ella a Hamar egy asszonyt és a 13. §. c. vigjátékok főszerepét játsszák, amelyekkel nemcsak Budapesten, de lekötőbb Bécsben is szenzációs sikert arattak. Mindenki jól tudja azt, hogy Góthék vendégszereplése kivételes ritka színházi eseményt jelent, amit mutat az is, hogy a jegyekért már is megostromolták a Vígyszínház pénztárát. A Vígyszínház igazgatósága tisztelettel kéri a közönséget, hogy a nagy érdeklődésre való tekintettel lehetőleg még a mai nap folyamán a jegyeket megváltani sziveskedjék.

Big—Bill—Barry III. A szenzációs sikerű kanadai kalandor történet harmadik részét mutatja be ma az Apollo 5, 7 és 9 órakor.

Aranyért, ezüstért,
platinát, hamis fogakat,
sőt minden régi ékszerért a legmagasabb napi árt fizetem.
GRITSCH ókszerkereskedő
Verbőczy-u. 2. sz. (parkamara.)

**DOLLÁRT
DOLLÁRCSEKRET**

és mindenféle idegen pénzt
legdrágábban vásárol,
külföldi kifizetéseket
legelőnyösebben teljesít
PÉNZVÁLTÓ ÜZLET
Debrecen, Piac-utca 67. szám
(Frohner-szálloda). Telefon 407.

Ullmann Salamon

Kereskedelmi Részv.-Társ.
fűszer- és csemege-
árak nagykereskedése

Piac-utca 69. sz.

Bélyegzőgyár

és vésőintézet

PAULO I.

Telefon: 13-65.

Deszka léc,

építő anyagok, (Hálfa szék)

kőris talp

legelőnyösebben beszerezhető

Kemény fátelépés Pesti-utca 2.
(Alföldi közraktár.)
Telefon 1395.

Meghívás.

A Debreceni Termény-Árarkatár
és Gyáripár Részvénytársaság
1920—21. évi XXXIV-ik
évi rendes közgyűlése

1921 július hó 20-ik napján d. e.
10 órakor a társaság (Híd utca
16. sz.) telephelyén lesz megtartva
melyre a társaság részvényeseit
tisztelettel meghívja

Debrecen, 1921 július 10-én

az Igazgatóság.

NAPIREND:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1920—21. üzlet-évről; ezzel kapcsolatban mérleg, zárszámadás előterjesztése; nyereség-felosztás és felmentvény tárgyában határozathozatal.
 2. Két igazgatósági tag választása.
 3. Felügyelő-bizottság választása.
 4. Alapszabályok 43. cikkének módosítása.
 5. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság díjazásának megállapítása.
- Az évi mérleg és a vonatkozó mellékletek a társaság helyiségében az üzleti órák alatt megtekinthetők. A közgyűlésen résztvenni szándékozó részvényes köteles a közgyűlés előtt legalább három nappal a társaság pénztáránál vagy a Magyar Általános Hitelbank debreceni fiókjánál vagy a Debreceni Első Takarékpénztárnál részvényeit letenni.

Közönség figyelmébe!

400 és 1000 Yardos

cárnák a legelőnyösebb budapesti naplárakon és mindenféle rövid- és norinbergi árak hullám árban.

Feltűnő olcsó árak!

Fischer Vilmos
norinbergi nagykereskedő.
Degenfeld-tér 2.

APRO HIRDETESEK

Aprohirdetéseik díja hétköznap 10 szög 15 korona, minden további szög 150 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 szög 20—, minden további szög 2—
Vaslag betűkből szedett szavak kétszeresen számítatnak.

POSTA.

Barna 25.
Bocsánat nem mehettem. Irtam, vegye át a kiadót.

VÉTEL.

Aranyat,
hamis fogakat, brilliánsokat napi árban veszek. Schiffman ékszerész, Piac-utca 67.

Ólmit

bármily mennyiségben veszünk, akár egész, akár tört vagy darabos állapotban. Piac-utca 49., II-ik udvar.

ELADÁS.

Sapaközpontra
Simonffy-utca 5. (Héliac) mindenféle egyenruha és civilsapka legolcsóbban kapható. Hozott anyagból 24 óra alatt készül.

Friss élesztő

legolcsóbb árban Csapó-utca 19., kapu melletti üzletben Rosenthalnál.

Eladó föld.

A Paczon 17 és fél kat. hold szántó föld eladó. Értekezhetni Piac-utca 70. szám alatt ügyvédi irodában.

Új és használt boros hordók,

taposó- és káposztás kádak, lühök, bor- és kutvedrek, ételhordó, bodonok, csobánok, hentes urak részére
Új zsíros hordók
minden nagyságban állandóan raktáron. Javításokat elfogad a
Bárd György-hordógyár
Nap-utca 4. sz.
Telefon 12-83.

Mindentéle

új és használt butorok legolcsóbban beszerezhetőek Piac-utca 37. (Kis-templombazár.)

Háztartási

vegyi anyagok, sütőpor, bicarbóna, cipőkrémek, kétkítő stb. legolcsóbban beszerezhetőek Hatvan-utca 11.

Paplanvarrodában

minden szakmabeli munkát készítenek szépen, jutányosan. Kész árak állandóan raktáron. Debreczeni, Kossuth-utca 11.

Bőrbutorokat

festek, javítok, kárpitos munkát jutányosan vállalok. Diványokat, hencsereket, — matracokat raktáron tartok. Szántó kárpitos, Zugó-utca. Telefon 1119.

Mezőgazdasági

vegyi anyagok, kékkő, permetező anyagok, benzín, gépolajok, carboli-neum, kocsikenőcsök stb. gyári árban beszerezhető. Vegyipari szaküzlet Hatvan-utca 11.

Festék

Áruk, fűrés, lakkok legolcsóbban Weisz festéküzletében. Hatvan-utca 8.

Kereskedőknek

Cocus és borotva szappan »Schützere« kgr.-ként 90 korona Mayernál, Simonffy-utca.

Ipari

vegyi anyagok, festékek, olajok, anilinek, benzín, terpentín, schellak stb. gyári lerakata Vegyszerüzlet. Hatvan-utca 11.

Legolcsóbb

bevásárlási forrás Leitner és Römer rövidáru nagykereskedése. Hatvan-utca 2.

A legszebb nő

Földes-féle haj-, arc- és kézkezőm etikumokat — használ. Főlerakata Hatvan-utca 11.

Békebell

gyapjú és mosó szövetek legolcsóbban beszerezhetőek Roth, Piac-u. 77

Fehér

hálószobák, legmodernebb ebédlők, készen kaphatók Kovács Gyula műasztalosnál, Darabos-utca 17.

Gazdasági cikkek

legolcsóbban Weisz festéküzletében, Hatvan-utca 8. sz.

Épület,

műlakatos munkákat javít, készít Krámer műlakatos, Hatvan-utca 4.

Asztalos

munkákat készít, javít jutányos áráért Vangor Antal, Csapó-utca 9.

Friss sütemények

állandóan kaphatók Sztanó Gábor cukrásznál, Hunyadi 17-19.

Férfi,

női- és egyenruhákat olcsón vállal Tegdes János, Péterfia-utca 42.

Kereskedők

és magyar szabók figyelmébe! Lengsfelder Warnsdorff posztógyár lerakata Feldheim Dezsőnél, Király-utca 4.

Butorok

minden kivitelben legolcsóbban beszerezhetőek Piac-utca 83. Weisznál.

Tűzifa

száraz prima bükkszász, hán-toit vargafa, dorongfa legolcsóbban beszerezhető, vágatlan és vágott állapotban mm.-ként, ölenként házhoz szállítva, ugy-szintén vagon-tételekben : : :
HOLCZER
tűzifatelepén
Margit-fürdő mellett.
Telefon 936.

Szép

nagy ház istállóval, Piac közelében eladó. Cím a kiadóban.

Legszebb

és legjobb fényképeket készít Bagdi fényképész, Piac-utca 9.

Gazdasági

vas-, kötélárú olcsón beszerezhetőek Bakos István vaskereskedésében Csapó-utca 88.

Cséplőgéphez mentőszerepny

miniszteri előírás szerint felszerelve vagy a felszerelés egyes részei legolcsóbban beszerezhetőek

Schön Sándor

keztű, kötszer és orvosi műszertárbán, Debrecen, Piac-u. 14.

Csapó-u sarok.

Eladó

teljesen új rózaszínű selem paplan Kossuth-utca 28., emelet udvari lépcső.

Gyermekruhákat

m ó r t é k szerint o l c s ó n és gyorsan készült hozott kelmékből fiuknak is : : : : :
dr. HEGEDŰSNE
Gyermek divatháza,
SIMONFFY-U. 2.

Zálogban hagyott

cca 6 kgr. valódi szegedi rézsapaprika 600 koronáért sürgősen eladó.

Eladó

franciaselyem salon-garnitúra. Ajtó-u. 14.

Transzmissióhoz

való két felső kerék eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Tiszta

egész ives makulatura

(ujsgáppapír) kapható 5 és 10 kilós csomagokban a kiadóhivatalban. Piac-u. 49.

KERESLET.

Aranyat,
mindenféle ezüstöt, brilliantot, gyöngyöt vesz Steiner Mihály, Hatvan-utca 2. szám, I. emelet.

Fuvarozási vállalat
Balázs Andor Piac-utca 64. Telefon 143.

Borozó és Falatozó
zárórág nyitva Piac-utca 89., Royállal szemben. Friss felvágottak és hűsítő italok.

Magántisztviselő
házigazdónki vagy felügyelői állást elvállalnak lakásért. Cím a kiadóba kérem beadni.

Széchenyi-fürdő, volt Telegdi, állandóan nyitva, gőz és kád.

Mindentéle

asztalos munkákat jutányosan vállal Müller asztalos, Erzsébet ut 115.

Szülők figyelmébe.
Tanulókat felvesz Fülöp nővérek nődivatterme, Péterfia 14.

Mindentéle

női- és gyermekruha, valamint bolti ruha varrását legjutányosabban vállalom. Homok-utca 4. szám, 3 ajtó.

Gyermekfehérnemű-
varrásban jártas varrónőt keres dr. Hegedűsné Gyermekdivatháza, Simonffy-utca 2.

Eleserélném

a főtérhez közel levő két kisebb szobából álló lakásomat olyan két nagyobb szobából álló lakással (lehet egész ház is), hol serést és aprójószágot lehet tartani. — Címet kérem a kiadóban beadni.

Általános

Irányú női kézimunka
tanfolyam nyílt meg Csapó-utca 33. sz. alatt, melyen a brüsszeli-, csetneki-, filé-, frivolita-, vert csipkéket, kalotaszegi és más hímzéseket, azzsurozást, bluzok, ruhák kötését stb. lehet tanulni. Beiratások délután 3-5-ig

Eleserélném

Coloniával szemben levő Leskó-telep 11. számú 1 szoba, konyha, speizből álló lakásomat 2 szobás lakásért. Bevetett kert, baromfi, disznótartás.

Szobát
keresek külön bejárattal irodahelyiségnek. Cím a kiadóhivatalban.

Tanulóleányok

felvétetnek a
Hegedűs és Sándor
rt. nyomdájába és könyvkötészetébe
Piac-u. 49.

Női

és gyermek ruhátizlésem, olcsón készítek. — Kossuth-utca 58. háttul az udvarban, ajtó 6.

Kifutó

azonnali belépésre felvétetik Kertész, Pica-utca 19.

VEGYES.

Orvosi

villamos készülékeket és berendezéseket legkomplikáltabb kivitelben készít és javít Földvári debreceni első elektrotechnikai gyár Széchenyi-utca 55. Telefon 168.

Zongora

javitást, hangolást szakemberen, jutányosan vállal Liska, Batthyány-utca 10.

Villamos

berendezéseket legolcsóbban készít Weisz villanyszerelési vállalat. Petőfi-tér 7. Telefon 1298.

Írógép

javitások, kellekek megrendelhetők Merkur írógép vállalatnál. Piac-utca 38. Telefon 540.

Vízvezeték
és csangó javításokat jutányosan vállal Kollmann, Piac-utca 70.

PHsszéroaszt,

gouvrozást harangszoknyákból is készít Farkas Bella, Arany János-u. 20.

Szeretnék

megismerkedni b. zongorájával. Gärtner zongorahangoló, Széchenyi-utca 15.

Kárpitos

munkák átdolgozását jutányosan vállal Debreczenszky kárpitos Halász 8.

Konez

fest, tisztít legolcsóbban, kifogástalanul Arany János-utca 10.

Köcsigyártó

műhelyemet áthelyeztem Hatvan-utca 34. szám alá, Gyulai Mihály.

Elemista

leányokat fölvesz tanulóknak Szoboszlav-varroda, Péterfia-utca 15.

Mindentéle

műlakatos munkákat jutányosan vállal Pongrácz műlakatos, Szalkai-u. 4.

Üvegezési

munkákat helyben és vidéken jutányosan készít Onodi Gyula, Péterfia 37.

Legszebben,

legolcsóbban mes, vasal, tisztít gőzmosoda, Arany János-utca 34.

Dr. Hegedűs Miklós
ügyvéd Szinerváralján (Szatmár megye) elvállalja magyarországi felek Erdélyben levő ügyeinek a lebonyolítását.

Malom átalakításokat

mérnökünk tervezése alapján vállalunk. s felszerelünk, kisebb darálójáratokat
Telefon 934. megrendelés szerint raktárból is szállítunk

Vértessy Testvérek ipartelepe

Debrecen, Hatvan-utca 53. sz.

LISZT

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy 22 év óta fennálló lisztüzletemben a szabad forgalom visszatérése következtében úgy
fehér, mint kenyér
Telefon 368. lisztet block nélkül minden mennyiségben állandóan árusítok.

Tisztelettel Kupfer Ignác lisztkereskedő, Bádgos-utca 2.

Julius 1 és 31 közt kell a jövedelem- és vagyonszámlát bevallani!

A vallomási ív kiállításánál nélkülözhetetlen:

Hogyan kell az adóvallomásokot kitölteni?

Összeállította: Dr. György Ernő

Ára felárral 60 kor.

Kapható: Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai r.-t. könyvkereskedésében, Piac-u. 34. sz.

Figyelje meg!

Női vászon ing 150 K
" Himzett 200 K
" vállas karton kötő . 130 K
" Madéra 150 K
" Cloth alsószoknya . 320 K
" fehér himzett alsó-
szoknya 290 K
Női fehér himzett Combiné 400 K
" fűzővédő sima 65 K
" Himzett 120 K

Kapható: PIAC-UTCA 19.

NÉPÁRUHÁZ

Felelős szerkesztő:

Dr. HEGEDŰS LORÁNT

Kiadó:

HEGEDŰS ÉS SÁNDOR

Irodalmi és nyomdai részv.-társ.